

- 17- Logtica
- 18- Bertelsman
- 19- Harpercollins
- 20- Publiotech
- 21- Fujji xerox
- 22- Bookpark
- 23- Book in time service
- 24- Alt and Noda

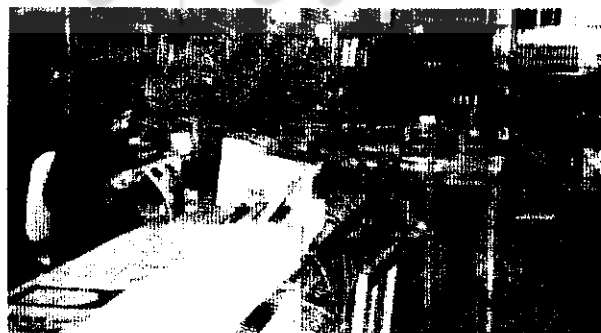
14- Alt, P.M. and Noda, K. Increasing electronic display information content: an Introduction. IBM Journal of Research & Development 42 (3/4), May / July 1998, PP. 315-320.

یادداشت‌ها

- 1- Tony Cawkell. Electronic books. Aslib Proceedings Vol. 51, No. 2, February 1999, PP. 54-58.
- 2- Tulip
- 3- Kay
- 4- Goldberg
- 5- Xerox's Palo Alto Research Centre
- 6- Andries Van Damm
- 7- Dynabook
- 8- Pinal
- 9- Annual Review of Information Science and Technology
- 10- Tacoma Narrows bridge
- 11- Ikon
- 12- Softbook
- 13- Nuvomedia
- 14- Bverybook
- 15- Millennium Reader
- 16- Rocketbook

بررسی نیازهای اطلاعاتی نویسندگان زن گروه‌های پیگیر شهر در تهران

تألیف: آذین قاضی میرسعید
دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی

مقدمه

در این پژوهش که به روش پیمایشی انجام گرفته، تعداد ۹۱ نوسواد زن گروه‌های پیگیر شهر تهران را در نیمه اول سال ۱۳۷۸ از میان ۱۲۷۴ نفر به عنوان نمونه به روش طبقه‌بندی شده و با هدف کلی شناخت نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن و انطباق محتوای آموزشی با نیازهای آنها مورد بررسی قرار گرفته است.

داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری گردیده و آزمون فرضیات نشان داده است که ارتباط متغیر وابسته و (نوع نیاز اطلاعاتی) با متغیر مستقل (منطقه تشکیل کلاس، میزان استفاده از رادیو و تلویزیون و دامنه مطالعاتی فراگیران) معنادار است، اما با متغیرهای (سن، شغل، وضعیت تأهل) معنادار نیست. همچنین نیاز بهداشتی با امتیاز ۵۷/۵۲٪ مهمترین نیاز بوده است.

آموزش بزرگسالان یکی از برنامه‌های توسعه اجتماعی در کشورهای در حال توسعه می‌باشد. در کشور ما نیز فعالیت‌هایی در این زمینه دنبال می‌شود و افراد زیادی را تحت پوشش قرار می‌دهد. با توجه به تغییر ساختار اجتماعی و نیاز جامعه کنونی به نیروی کار ماهر، نظام سوادآموزی نیز تغییر رویه داده و آموزش به خواندن و نوشتن محدود نمی‌نماید بلکه تلاش می‌کند به فراگیران، آموزش‌های کاربردی ارائه دهد و آنها را در زمینه اجتماعی و خانوادگی توانمند نماید به عبارت دیگر به فراگیران آموزش‌های علمی ارائه دهد. سوادآموزی در چارچوب گروه‌های پیگیر یکی از روش‌های علمی نظام سوادآموزی نوین می‌باشد. با توجه به اعتبارات مالی که جهت آموزش و سوادآموزی مردم هزینه می‌شود و شناخت نیازهای اطلاعاتی و آموزش فراگیران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا با آگاهی از نیازهای اطلاعاتی فراگیران بتوانیم محتوای آموزشی را اصلاح و با نیازهای آنان منطبق نماییم.

موضوع تحقیق و بیان مسئله

با توجه به اینکه زنان قشر عظیمی از جمعیت بی‌سواد و کم‌سواد جامعه را تشکیل می‌دهند، دارای نیازهای آموزشی فراوانی در زمینه‌های مختلف علمی، هنری، اجتماعی،

حرفه‌ای و ... می‌باشند. قطعاً هر اندازه سوادآموزی کاربردی‌تر^۱ باشد به همان اندازه تأثیر آن در زندگی سوادآموزان بیشتر خواهد بود. بنابراین اگر با توجه به نیازها و علائق نوسوادان زن مواد خواندنی آنها تهیه گردد، زمینه را برای گرایش زنان بی‌سواد به کلاس‌های نهضت و جلوگیری از رجعت سوادآموزان به بی‌سوادی مجدد فراهم می‌آورد، و در نهایت منجر به موقعیت برنامه‌های سوادآموزی می‌شود از طرفی تداوم برنامه‌های سوادآموزی ضروری است. زیرا بدون وجود برنامه‌های سوادآموزی و تداوم آموزش نوسوادان پس از مدتی سوادآموخته شده را فراموش می‌نمایند (۱).

موضوع مورد بررسی در این پژوهش نیاز اطلاعاتی زنان در گروه‌های پیگیر است. مسئله اساسی شناسایی نیازهای آموزشی و اطلاعاتی فراگیران زن این گروه‌ها است تا بتوان براساس آن برنامه‌های آموزشی و محتوای کتاب‌های آموزشی گروه‌های پیگیر را طراحی و تدوین کرد.

هدف و اهمیت پژوهش

هدف اصلی از تحقیق حاضر تعیین نیازهای اطلاعاتی نوسوادان زن گروه‌های پیگیر می‌باشد همچنین اهداف ویژه دیگری نیز مد نظر قرار گرفته‌اند از جمله:

- اولویت‌بندی نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن گروه‌های پیگیر.

- کمک به برنامه‌ریزی و طراحی برای تهیه و تدوین خواندنی‌های ساده برای فراگیران زن جامعه شهری.

- کمک به اشاعه فرهنگ کتابخوانی در میان فراگیران زن در گروه‌های پیگیر.

اهمیت بررسی حاضر نیز در این است که چنانچه با توجه به نیازها و علائق این فراگیران مواد خواندنی تهیه گردد موجب می‌شود که این افراد گرایش بیشتری برای حضور در کلاسها و بالطبع مطالعه داشته باشند و همین امر موجب می‌گردد که این افراد متوجه این مسئله گردند که داشتن سواد می‌تواند آنان را در رفع مشکلاتشان یاری نماید. همچنین موجب می‌شود که این افراد رجعت به بی‌سوادی نداشته و در نتیجه هزینه‌های صرف شده برای سوادآموزی به هدر نرود.

فرضیه‌ها و روش پژوهش

با توجه به هدف اصلی و اهداف ویژه در این پژوهش فرضیه‌هایی مدنظر گرفته شده است:

- ۱- میان سن و نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن (گروه‌های پیگیر) رابطه معناداری وجود دارد.
- ۲- میان شغل و نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن (گروه‌های پیگیر) رابطه معناداری وجود دارد.
- ۳- میان منطقه مسکونی و نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن (گروه‌های پیگیر) رابطه معناداری وجود دارد.
- ۴- میان وضعیت تأهل و نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن (گروه‌های پیگیر) رابطه معناداری وجود دارد.
- ۵- میان میزان بهره‌وری از رادیو و تلویزیون و نیازهای اطلاعاتی فراگیران رابطه معناداری وجود دارد.

روش بکار گرفته شده در این تحقیق پیمایشی می‌باشد بنابراین محقق برای اخذ اطلاعات ابتدا نمونه‌گیری به شیوه طبقه‌بندی متناسب با اندازه را برای بدست آوردن تعداد جامعه آماری به انجام رسانید سپس به کلاس‌های گروه‌های پیگیر مراجعه کرده و از نمونه‌های انتخاب شده اطلاعات اولیه را جمع‌آوری نموده است. همچنین برای مباحث نظری نیز از روش هندسی بهره‌گیری شده است.

جامعه مورد مطالعه

جامعه آماری این تحقیق نوسوادان زنی هستند که در نیمسال اول سال ۱۳۷۸ در گروه‌های پیگیر شرکت نموده‌اند که تعداد آنها شامل ۱۲۷۴ نفر در ۱۲۰ گروه می‌باشد. (جدول شماره ۱)

جدول شماره ۱: جامعه آماری

مناطق	تعداد گروه‌های پیگیر	تعداد فراگیران گروه‌های پیگیر
شمال تهران	۵۲ گروه	۵۸۷ نفر
شرق تهران	۲۴ گروه	۲۵۵ نفر
جنوب تهران	۱۶ گروه	۱۶۲ نفر
غرب تهران	۲۸ گروه	۲۷۹ نفر
جمع	۱۲۰ گروه	۱۲۷۴ نفر

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

در تجزیه و تحلیل داده از بسته نرم‌افزاری spss^۲ استفاده شده است. همچنین از جدول‌های توزیع فراوانی درصد، میانه و میانگین، نمایه سطح توصیفی و از آمارهای آیکس‌کای اسکور^۳ با توجه به مقیاس‌های استفاده در سطح تبیینی استفاده شده است.

تجزیه و تحلیل یافته‌ها.

یافته‌های جمع‌آوری شده پس از تجزیه و تحلیل در این پژوهش به سه صورت:

I - بررسی توصیفی

II - آزمون فرضیات

III - سنجش نیازهای اطلاعاتی بر اساس ترتیب اولویت

آنها مرتب شده است. (۲، ص ۲۸۴)

بررسی توصیفی

با توجه به اینکه برای شناخت جامعه آماری ابتدا باید متغیرهای پژوهش به تنهایی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گرفت به همین منظور تمامی متغیرها که شامل مقطع تحصیلی - منطقه تحصیلی، سن، شغل، وضعیت تأهل، میزان بهره‌وری از رادیو و تلویزیون دامنه مطالعاتی مدنظر قرار گرفته شد و نتایج حاصله به شرح زیر می‌باشد.

- شرکت‌کنندگان در گروه‌های پیگیر عموماً دارای مقاطع تحصیلی تکمیلی، پایانی و پنجم می‌باشند که با توجه به جدول فراوانی که به همین منظور تهیه گردید شرکت‌کنندگان در این گروه‌ها ۴۳/۵٪ دارای مدرک تحصیلی دوره تکمیلی و ۳۴/۶٪ دارای مدرک تحصیلی پنجم و ۲۲٪ دارای مدرک تحصیلی پایانی بوده‌اند به این ترتیب بیشتر فراگیران این گروه‌ها از مدرک تحصیلی دوره تکمیلی برخوردار بوده‌اند.

- فراگیران در مناطق مختلف شهر تهران تحصیل کرده‌اند بنابراین متغیر منطقه تحصیلی با هدف اطلاع از چگونگی پراکندگی آنها در مناطق چهارگانه تهران انتخاب شده است. بر اساس نتایج ۴۳/۵٪ در منطقه شمال، ۲۲/۵٪ در منطقه غرب، ۱۷/۸٪ در منطقه شرق، ۱۵/۲٪ در منطقه جنوب تهران بوده‌اند از این رو می‌توان گفت که غالب کلاس‌ها در منطقه شمال برگزار گردیده است.

- کدام گروه سنی بیشتر از برنامه‌های گروه پیگیر استفاده می‌کنند، نتایج نشان می‌دهد که (۳۵/۶٪) از فراگیران گروه‌های پیگیر در گروه سنی ۳۵ - ۴۴ ساله، (۳۰/۹٪) در گروه سنی ۲۵ - ۳۵ ساله، (۲۵٪) از فراگیران بالای ۴۵ سال و (۸/۴۱٪) از فراگیران گروه‌های پیگیر کمتر از ۲۴ سال سن داشته‌اند بنابراین بیشتر شرکت‌کنندگان گروه‌های پیگیر در گروه سنی ۳۵ - ۴۴ ساله قرار داشته‌اند.

- برای شناخت نیازهای اطلاعاتی فراگیران نیازمند آگاهی از نوع شغل آنها هستیم تا بتوانیم نیازهای اطلاعاتی را بر اساس مشاغل شناسایی کنیم. براساس اطلاعات حاصله شغل (۸۰/۶۲٪) فراگیران گروه‌های پیگیر خانه‌دار و آرایشگری، (۱۵/۷۰٪) کارگری و سرایداری، (۳/۶۶٪) خیاطی می‌باشد، براین اساس می‌توان گفت که اکثر گروه‌های پیگیر دارای مشاغل آرایشگری و خانه‌داری می‌باشند.

- وضعیت تأهل فراگیران به دلیل ارتباطی که می‌توانست با نوع نیاز آنها دارا باشد مد نظر گرفته شد. اطلاعات جمع‌آوری شده از فراگیران نشان می‌دهد که (۷۶/۴٪) از آنها متأهل و (۱۲٪) بیوه و (۱۱/۵٪) مجرد می‌باشند. ازاین رو می‌توان گفت بیشتر فراگیران گروه‌های پیگیر متأهل هستند.

- رادیو و تلویزیون به خاطر راحتی و گستردگی امکان استفاده، ابزار خوبی است که فراگیران بتوانند برای تکمیل اطلاعات خود آن را بکار گیرند. امروزه رادیو و تلویزیون به همه خانواده‌ها اطلاع‌رسانی می‌کند و هر کس با توجه به نیازهای اطلاعاتی خود می‌تواند برنامه‌های مختلفی را مشاهده کرده و یا بشنود. نتایج بدست آمده از میزان استفاده آنها از رادیو و تلویزیون به این شرح است. (۳۰/۴٪) فراگیران گروه‌های پیگیر گزینه «خیلی زیاد»، (۲۳/۶٪) گزینه «زیاد»، (۱۶/۸٪) گزینه «متوسط»، (۱۱/۵٪) گزینه «خیلی کم»، (۸/۴٪) گزینه «کم» و (۹/۴۱٪) گزینه «استفاده نمی‌کنم» را انتخاب کرده‌اند. براساس پاسخ‌های داده شده می‌توان گفت که بیش از نیمی از فراگیران گروه‌های پیگیر برای تکمیل اطلاعات خود از این رسانه استفاده می‌نمایند.

- برای آگاهی از وسعت و دامنه منابع مورد مطالعه فراگیران گروه‌های پیگیر از آنها سؤال شده است که آیا خارج از کتب نهضت سوادآموزی منابع دیگری را نیز مطالعه

می‌کنند، (۵۹/۲٪) از شرکت‌کنندگان جواب «بلی»، (۴۰/۸٪) جواب «خیر» به این سؤال داده‌اند. این امر نشان می‌دهد که بیش از نیمی از فراگیران گروه‌های پیگیر به غیر از کتاب‌های نهضت به مطالعه غیر رسمی نیز مشغول هستند.

آزمون فرضیات

- برای پاسخگویی به فرضیه‌های تعیین شده ابتدا رابطه میان متغیر سن و نیاز اطلاعاتی در نظر گرفته شده با توجه به جدول ذیل داده‌ها نشان می‌دهد که اطلاعات مورد نیاز گروه‌های سنی مختلف تقریباً یکسان بوده و عموماً بهداشتی و در مرحله بعد دینی می‌باشد و چون سطح معنادار بدست آمده بزرگتر از سطح قابل قبول در علوم اجتماعی (۰/۰۵) می‌باشد. بنابراین رابطه بین متغیر سن و نیاز اطلاعاتی معنادار نیست. در نتیجه فرضیه بیان شده در زمینه ارتباط سن و نیاز اطلاعاتی تأیید نمی‌گردد. (جدول شماره ۲)

نیازهای اطلاعاتی	۳-۴	۵-۱۵	۱۶-۲۴	بالاتر از ۲۵ سال	فرضی اوسط
نیازهای اطلاعاتی کلی	۳	۹	۱۲	۶	۳۱
نیازهای تخصصی	۲	۹	۲	۲	۱۰
بهداشتی	۲	۳۳	۳۲	۱۰	۳۴۵
دینی	۲	۷	۲	۸	۳۴
گروهی	-	۳	۱	۰	۳
تفاوت	۱۱	۸	۳/۸	۵/۶	۲۲

- فراگیران گروه‌های پیگیر در صورت داشتن مشاغل متفاوت نیاز اطلاعاتیشان تقریباً یکسان بوده و عموماً بهداشتی و در مرحله بعد دینی می‌باشد. باید گفت که هر چند داده‌های جدول نشان دهنده گرایش برخی مشاغل به نیازهای اطلاعاتی ویژه است و همبستگی میان نوع شغل و نوع اطلاعات دیده می‌شود با این حال همبستگی معنادار نیست و نمی‌توان به طور معینی قضاوت کرد میان شغل و نوع اطلاعات

جدول ۵: رابطه وضعیت تأهل و نیازهای اطلاعاتی

نیازهای اطلاعاتی	وضعیت تأهل				فراوانی درصد
	تأهل	تاهل	تاهل	تاهل	
تاریخی - اخلاقی	۲۵	۲	۲	۳۱	۱۶/۲
علمی - تاریخی	۱۳	۵	۲	۲۰	۱۰/۵
بهداشتی	۴۸	۱۰	۶	۶۴	۳۳/۵
دینی	۳۲	۴	۹	۴۵	۲۳/۶
حرفه‌ای	۲۸	۱	۲	۳۱	۱۶/۲
فراوانی درصد	۱۱۶	۷۶/۴	۲۲	۱۹۱	۱۰۰

همانطور که نتایج نشان می‌دهد، اکثر فراگیران گروه‌های پیگیر به منظور تأمین نیازهای اطلاعاتی خود به مطالعات غیردرسی و خارج از کتب نهضت می‌پردازند و این مطالعات بیشتر در زمینه بهداشتی و دینی و کمترین مطالعات در زمینه مسائل علمی - تاریخی می‌باشد و چون رقم (۰/۰۱) کمتر از سطح اطمینان (۰/۰۵) می‌باشد بنابراین رابطه مستغیرهای

مورد نیاز فراگیران رابطه معنادار وجود دارد. (جدول شماره ۳)

جدول ۳: رابطه شغل و نیازهای اطلاعاتی

نیازهای اطلاعاتی	تربیتی - اخلاقی	علمی - تاریخی	بهداشتی	دینی	حرفه‌ای	فراوانی درصد
خانه‌دار - آرایشگر	۲۲	۱۱	۲۸	۲۱	۲۵	۱۵۱
سرکار - کارگر	۵	۶	۱۳	۳	۳	۳۰
خطا	۳	-	۳	۱	۳	۱۰
فراوانی درصد	۳۱	۲۰	۶۴	۲۵	۳۱	۱۹۱
	۱۶/۲	۱۰/۵	۳۳/۵	۲۳/۶	۱۶/۲	۱۰۰

بیشترین نیاز فراگیران منطقه شمال به مسائل بهداشتی و کمترین نیاز به مسائل علمی و تاریخی می‌باشد در منطقه شرق بیشترین نیاز بهداشتی و کمترین نیاز تربیتی - اخلاقی و علمی - تاریخی است. در منطقه جنوب بیشترین نیاز در زمینه مسائل دینی و کمترین نیاز در زمینه مسائل بهداشتی می‌باشد. همچنین در منطقه غرب بیشترین مورد بهداشتی و بقیه نیازها تقریباً در سطح یکسانی و چون سطح معنادار (۰/۰۰۰۱) کمتر از سطح اطمینان (۰/۰۵) در علوم اجتماعی است بنابراین رابطه بین منطقه مسکونی با نوع نیازهای اطلاعاتی معنادار می‌باشد و فرضیه در اینجا تأیید می‌گردد. (جدول شماره ۴)

جدول ۴: رابطه منطقه مسکونی و نیازهای اطلاعاتی

نیازهای اطلاعاتی	تربیتی - اخلاقی	علمی - تاریخی	بهداشتی	دینی	حرفه‌ای	فراوانی درصد
شمال	۱۶	۱۰	۳۴	۱۱	۱۱	۸۵
شرق	۲	۲	۱۳	۱۱	۶	۳۳
جنوب	۷	۲	۱	۱۷	۲	۲۹
غرب	۶	۶	۱۶	۴	۹	۴۳
فراوانی درصد	۳۱	۲۰	۶۴	۲۵	۳۱	۱۹۱
	۱۶/۲	۱۰/۵	۳۳/۵	۲۳/۶	۱۶/۲	۱۰۰

بررسی نیازهای اطلاعاتی بر اساس ترتیب اولویت آنها

با توجه به تحصیلات پایین و فقدان ساخت فکری مشخص فراگیران در تشخیص نیازهایشان تلاش کردیم که با بکارگیری روشی بتوانیم نیازها و ترتیب اولویت آنها را به طور اطمینان بخشی شناسایی کنیم به این منظور نیاز اطلاعاتی فراگیران در دو مرحله بررسی شدند.

در مرحله اول از آنها خواسته شد که نیازهای خود را بیان کنند و در مرحله دوم مجدداً از آنها خواسته شد تا نیازهای خود را به ترتیب اهمیت و اولویت شماره‌گذاری و لیست نمایند.

پس از انجام مراحل فوق و جمع‌آوری دیدگاه‌های پاسخگویان در خصوص انواع نیازهای اطلاعاتی و اولویت‌بندی آنها به صورت فردی، لازم بود که درجه اهمیت هر نیاز اطلاعاتی به صورت کلی از طریق امتیازبندی مشخص شود. بدین منظور روش زیر اتخاذ گردید:

الف - تعداد افرادی را که یک نیاز را ابراز کرده‌اند بر درجه اهمیت که برای آن نیاز قائل بوده‌اند تقسیم کرده؛

ب - سپس کلیه حاصل تقسیم‌ها را با هم جمع زده و عدد حاصل از این طریق بیانگر میزان اهمیت آن نیاز خواهد بود.

ج - سپس نیازها بر اساس مجموعه نمره حاصل تقسیم‌های آنها به ترتیب مرتب می‌شوند. (۲، ص ۲۸۱) جدول ۸ ترتیب اولویت کلیه نیازهای ابراز شده از سوی ۱۹۱ نفر پاسخگو را نشان می‌دهد.

مذکور معنادار بوده و فرضیه بیان شده تأیید می‌گردد. (جدول شماره ۶)

جدول ۶: رابطه دست‌نشانده و رانگر نیازهای اطلاعاتی

گروه	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد
تازه‌کاران	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
میانگروه	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
پس‌گروه	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
مجموع	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳

- اکثریت فراگیران گروه‌های پیگیر به منظور تأمین و تکمیل نیازهای اطلاعاتی خود از رادیو و تلویزیون استفاده می‌کنند. این اشخاص بیشترین استفاده را از برنامه‌های بهداشتی و دینی و کمترین استفاده را از برنامه‌های علمی و تاریخی داشته‌اند. با توجه به نتایج و رقم (۰/۰۴) بدست آمده، رابطه معناداری ما بین میزان بهره‌وری از رادیو و تلویزیون و نیازهای اطلاعاتی موجود می‌باشد و در اینجا فرضیه‌ها تأیید می‌گردد. (جدول شماره ۷)

جدول ۷: رابطه میزان استفاده از رادیو و تلویزیون با نیازهای اطلاعاتی

گروه	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد
تازه‌کاران	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
میانگروه	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
پس‌گروه	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
مجموع	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳	۳۳

- نیاز به اطلاعات تربیتی و اخلاقی

از نظر فراگیران پیگیر نیاز به اطلاعات تربیتی و اخلاقی در رتبه سوم اولویت قرار دارد. بالاترین نمره بعد از نیاز به اطلاعات دینی به اطلاعات تربیتی و اخلاقی اختصاص یافته است. با این حال مقایسه نمرات بهداشتی با اطلاعات تربیتی و اخلاقی نشان می‌دهد که درحد ۲۲ نمره باهم اختلاف دارند و این نکته بیانگر اهمیت اطلاعات بهداشتی است. این نیاز اطلاعاتی با متغیرهای وضعیت تأهل و دامنه مطالعاتی فراگیر همبستگی بیشتری دارد.

- نیاز به اطلاعات حرفه‌ای

این نیاز ازسوی ۴۶٪ فراگیران گروه‌های پیگیر ابراز شده است درجه اهمیت آن درمرتبه چهارم است و امتیاز آن ۴۴/۹۳ می‌باشد.

- نیاز به اطلاعات علمی، اجتماعی، اقتصادی و تاریخی به ترتیب با امتیازهای ۲۶/۹۸، ۱۰/۹۸ و ۶/۶۹ از اولویت‌های پایین‌تری از نظر فراگیران برخوردار بوده است.

پیشنهادات

- براساس نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق پیشنهادات زیر را می‌توان ارائه نمود:
- ۱- باتوجه به نیاز فراگیران هر منطقه و مواد خواندنی مورد نیاز آنها تهیه و ارائه گردد.
- ۲- از آنجایی که اکثر فراگیران زن (گروه‌های پیگیر) از لحاظ سنی مابین ۴۴- ۳۵ سال قرار دارند بهتر است در تدوین محتوای کتب نیازها و ویژگی‌های این گروه سنی مورد توجه قرار گیرد.
- ۳- باتوجه به اینکه اکثر نیازهای اطلاعاتی فراگیران زن (گروه‌های پیگیر) بیشتر روی محور موضوعات بهداشتی متمرکز شده و کمتر به موضوعات دیگر در تدوین کتب پرداخته شود در غیر این صورت انگیزه فراگیران برای مطالعه و شرکت در کلاس‌ها کاهش می‌یابد.
- ۴- از آنجایی که فراگیران زن گروه‌های پیگیر اکثراً برای تکمیل اطلاعات ارائه شده توسط نهضت سوادآموزی از رادیو و تلویزیون استفاده می‌کنند از این رو پیشنهاد می‌شود

متغیر	رتبه اهمیت ابراز شده	رتبه اولویت ابراز شده	امتیاز	میانگین	نوع نیاز	رتبه
مجموع نمرات	۱۰	۱	۱۰۰	۱۰۰	تربیتی	۱
بهداشت	۸	۲	۸۰	۸۰	بهداشتی	۲
تربیتی	۷	۳	۷۰	۷۰	تربیتی	۳
اقتصادی	۶	۴	۶۰	۶۰	اقتصادی و اجتماعی	۴
تاریخی	۵	۵	۵۰	۵۰	تاریخی	۵
علمی	۴	۶	۴۰	۴۰	علمی	۶
اجتماعی	۳	۷	۳۰	۳۰	اجتماعی	۷
اقتصادی	۲	۸	۲۰	۲۰	اقتصادی	۸
تاریخی	۱	۹	۱۰	۱۰	تاریخی	۹

جدول ۸: نیازهای اطلاعاتی فراگیران گروه‌های پیگیر دررتبه اولویت (۱۹۸۱) (N=)

نیاز به اطلاعات بهداشتی

بالاترین مجموعه نمرات (۸۲/۵۷٪) به نیاز اطلاعاتی درزمینه مسائل بهداشتی اختصاص یافته است بنابراین اطلاعات بهداشتی مهمترین نیاز ابراز شده از سوی فراگیران گروه‌های پیگیر در تهران است. شاید این موضوع به خاطر آب و هوای آلوده تهران و مسری بودن برخی بیماری‌های طبیعی باشد که شهروندان تهرانی، بیشتر به فکر بهداشت فردی و خانوادگی خود باشند. این نیاز اطلاعاتی بسیار مهم فراگیران با متغیر شغل همبستگی بیشتری را نشان می‌دهد.

- نیاز به اطلاعات دینی

نزدیکترین عدد به مجموع نمرات نیاز بهداشتی به اطلاعات دینی اختصاص دارد. نیاز به اطلاعات دینی در مرتبه دوم اولویت قرار می‌گیرد. این نیاز اطلاعاتی با متغیرهای سن و منطقه مسکونی همبستگی بیشتری نشان می‌دهد.

- ۵- ابراهیم زاده، عبسی. آموزش بزرگسالان. تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۳۷۳.
- ۶- بست، جان. روش‌های تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری. ترجمه حسن پاشاشریفی، نرگس طالقانی. تهران: انتشارات رشد، ۱۳۷۲.
- ۷- تاجداری، پروین. مقدمه‌ای بر آمارگیری نمونه‌ای. تهران: مرکز آمار ایران، ۱۳۷۳.
- ۸- موفقی، حسن. راهنمای نوین تهیه و تولید مواد آموزشی (مرکز فرهنگی - آسیایی یونسکو). تهران: مؤسسه بین‌المللی روش‌های آموزش بزرگسالان، ۱۳۷۳.
- ۹- لاول، برنارد. حافظه و یادگیری: روش‌های نوین در آموزش بزرگسالان. تهران: ققنوس، ۱۳۷۶.
- ۱۰- نهضت سوادآموزی، معاونت آموزش مداوم. گروه‌های پیگیر. تهران: نهضت سوادآموزی، ۱۳۷۵.
- ۱۱- نهضت سوادآموزی، معاونت آموزش مداوم. سازماندهی و اداره گروه‌های پیگیر. تهران: نهضت سوادآموزی
12. Development of Basic literacy materials for Girls and woman in Asia/Pacific. 1996. Dhalked: Accu.
13. Preparation of Literacy follow up materials for Adults in Rural Areas in Asia and the Pacific. 1997 Tokyo: Accu
14. Cultural Heritage Protection cooperation office. Asia/Pacific cultural center for UNESCO. 1999. Myanmar: Accu

صداسیما برنامه‌هایی در زمینه اطلاعات مورد نیاز تهیه و بخش نماید.

- ۵ - تجهیز کتابخانه عمومی و منابع و مواد خواندنی ساده جهت استفاده فراگیران زن (گروه پیگیر).
- ۶ - مطابقت دادن محتوای کتب گروه‌های پیگیر با مسائل روز جامعه و ایجاد تنوع در محتوای کتب.
- ۷ - راهکارهایی جهت ایجاد انگیزه مراجعه به کتابخانه در فراگیران جهت رفع نیازهای اطلاعاتیشان.
- ۸ - اختصاص دادن بخشی از روزنامه‌ها و نشریات به مطالب خواندنی ساده برای استفاده فراگیران و نوسودان.
- ۹ - ایجاد کتابخانه‌های سیار با کتابداران آموزش دیده، مختص فراگیران و نوسودان.

منابع

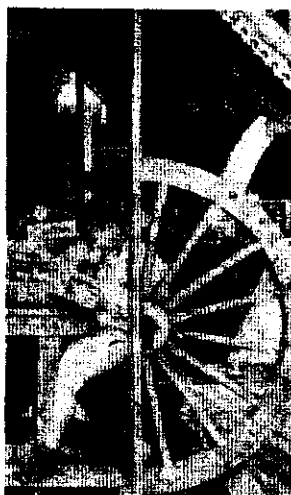
- ۱- صباغیان، زهرا. روش‌های سوادآموزی بزرگسالان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۱. ص ۱۳۷.
- ۲- رفیع پور، فرامرز. کندوکاوها و پنداشته‌ها: مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی. تهران: شرکت سهامی انتشار، ۱۳۷۲.
- ۳- صباغیان، زهرا. شناخت بزرگسالان و روش‌های سوادآموزی. تهران: نهضت سوادآموزی، دفتر تحقیق و تألیف، ۱۳۷۱.
- ۴- آل آقا، فریده. تحلیل آماری بیسوادی در منطقه و جهان. در آموزش بزرگسالان و مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی. تهران: مؤسسه بین‌المللی و روش‌های آموزش بزرگسالان، ۱۳۷۳.

یادداشت‌ها

1. Applied
2. Statistical package of social science
3. Chisquare

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

قانون موثرز و زمینه‌های مرتبط و غیر مرتبط با آن

نوشته: Brice Austin^۱

ترجمه: حیدر مختاری

دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

مقدمه

کالوین موثرز، از پیشگامان حوزه‌ی بازبازی اطلاعات، در سال ۱۹۵۹، اصلی را موسوم به «اصل تناقض» در علوم جدید